

Sygn. akt I CSK 106/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa S. F.
przeciwko D. L.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 stycznia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt V ACa [...],

1) odrzuca skargę kasacyjną

**2) oddala wniosek pełnomocnika ustanowionego dla powódki
z urzędu adwokat A. W. o zasądzenie kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu
kasacyjnym**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 30 września 2020 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 grudnia 2019 r.

Powódka S. F. zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] skargą kasacyjną, w której w postawach skargi zarzuciła „pomijanie przez sądy w ramach interpretacji pojęcia dóbr osobistych tradycji chowania małżonków w jednym grobie oraz zdania większości rodzeństwa przy opieraniu się na wypowiedziach tylko i wyłącznie D. L., tj. występowania przyczyn natury osobistej oraz społecznej wskazywanej przez Sąd Najwyższy jako podstawa do przeniesienia zwłok.”

Skarga kasacyjna powódki nie zawierała także uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania.

Skarżąca, mimo wezwania jej przez Sąd Apelacyjny w [...] do uzupełnienia tego braku formalnego skargi kasacyjnej, nie usunęła go.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ k.p.c., skarga kasacyjna - oprócz wymagań stawianych pismom procesowym powinna także zawierać: oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona (ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części), przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia w całości lub w części.

Stosownie natomiast do art. 398⁶ § 2 k.p.c., braki skargi kasacyjnej w zakresie wskazanych wymagań nie podlegają naprawieniu w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych pisma procesowego, a skarga kasacyjna, dotknięta tymi brakami, podlega odrzuceniu *a limine*.

W judykaturze Sądu Najwyższego występuje utrwalone stanowisko, że przytoczenie podstaw kasacyjnych wymaga wskazania konkretnych przepisów, których naruszenie skarżący zarzuca. Odnośnie do podstawy określonej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., przyjmuje się, iż konieczne jest oznaczenie naruszonych norm prawa materialnego oraz postaci ich naruszenia, w przypadku podstawy określonej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., należy wskazać konkretne przepisy

postępowania, które miały ulec naruszeniu i wpływ, jaki naruszenie to mogło wywrzeć na wynik sprawy. Brak właściwego określenia podstawy kasacyjnej stanowi nieusuwalną wadę skargi kasacyjnej i prowadzi do jej odrzucenia, jako niedopuszczalnej bez wzywania do usunięcia tego braku (por. m.in. orzeczenia z dnia 11 lutego 1997 r., II CKN 65/97 i z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 29/97, odpowiednio OSNC 1997, nr 6-7, poz. 93 i 97).

skarga kasacyjna powódki nie zawiera właściwego oznaczenia jej podstaw. Skarżąca nie określiła, czy opiera skargę na podstawie naruszenia prawa materialnego czy przepisów postępowania. Nie wskazała także konkretnych przepisów prawa materialnego albo procesowego, które, w jej ocenie, zostały naruszone przez Sąd drugiej instancji. Sąd Najwyższy działając jako sąd kasacyjny nie jest uprawniony do samodzielnego konkretyzowania zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego przepisu dotyczy podstawa skargi kasacyjnej.

Wątpliwości tych nie sanuje także uzasadnienie, które stanowi lakoniczny wywód, ograniczający się w znacznej części do streszczenia dotychczasowego postępowania.

Należy również podnieść, że zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżąca jednak, mimo wezwania jej do usunięcia braku formalnego skargi kasacyjnej przez sformułowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do

rozpoznania, braku tego nie usunęła, co stanowi dodatkową okoliczność skutkującą odrzuceniem skargi.

Pełnomocnik powódki ustanowiony został przez sąd w celu udzielenia skarżącej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym. Skoro skarga kasacyjna została odrzucona z powodu występowania braków konstrukcyjnych, to w istocie „pomoc prawna” nie została udzielona. Brak było zatem podstaw do uwzględnienia wniosku o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41 i z dnia 26 listopada 2010 r., IV CSK 332/10, nie publ. oraz z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSNC-ZD 2011, nr C, poz. 72).